

स्वास्थ्य कार्यालय, प्यूठानको

जनस्वास्थ्य

मासिक समाचारपत्र

अंक २४, वर्ष १, २०८२ भाद्र ७, Aug 23, 2025

यस अंकका मुख्य विषयवस्तुहरु

- १) खोप कार्यकर्ताको लागि खोप सम्बन्धी पुनर्ताजकी तालिम संचालन ।
- २) कोभिड खोप संचालन गर्नको लागि जिल्ला खोप समन्वय समिति तथा संचारकर्मीहरुको लागि १ दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न ।
- ३) कोभिड १९ को खोप अभियान संचालन ।
- ४) बि. एन. एम. टी. नेपालको सहकार्यमा क्षयरोग सम्बन्धी प्यूठान अस्पतालका चिकित्सक तथा बिभिन्न पालिकाका स्वास्थ्यकर्मीहरुकोलागी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन ।

जिल्ला खोप समन्वय समितिका सदस्य तथा संचारकर्मीहरुको लागि कोभिड १९ खोप अभियान बारे अभिमुखिकरण कार्यक्रम

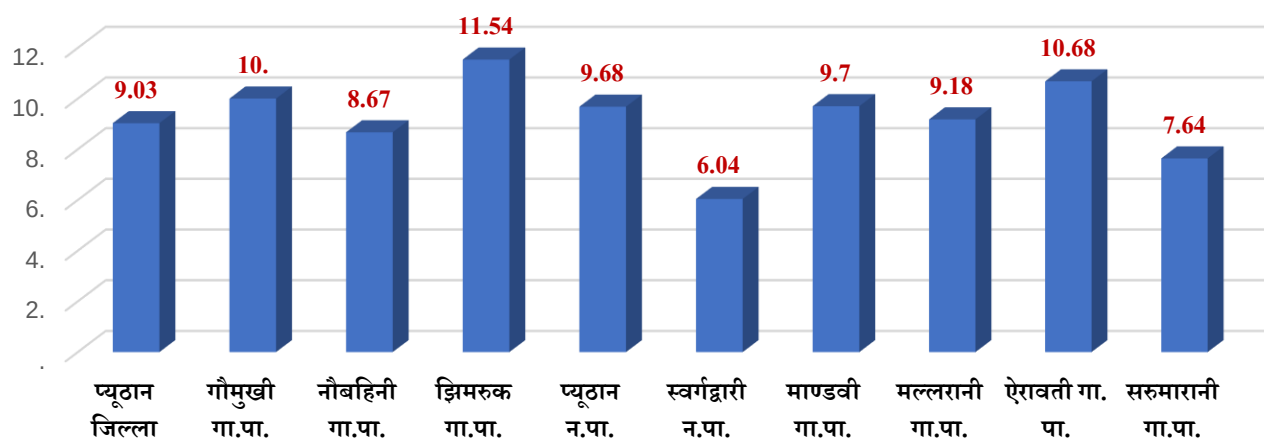
खोप कार्यकर्ताको लागि खोप सम्बन्धी पुनर्ताजकी तालिम संचालन

प्यूठान जिल्लाको बिभिन्न पालिकाका स्वास्थ्य संस्था अन्तर्गत खोप कार्यकर्ताकोलागी २ दिने खोप सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम संचालन गरिएको छ। बिषेश गरि धेरै वर्षदेखि प्रतक्ष नियमित खोप संचालन गरिरहेका खोप कार्यकर्ताको लागि पुनर्ताजगी तालिम संचालन गरिएको हो। हाल प्यूठान जिल्लामा २६८ वटा खोप केन्द्र मार्फत हरेक वर्ष करिब ४२०० भन्दा बढी बालबालिकाले खोप सेवा लिदै आएका छन्। साथै गर्भवति महिलाले पनि नियमित रुपमा खोप सेवा लिदै आईरहेका छन्। हालै नेपाल सरकारले किशोरिलाई पनि पाठेघरको मुखको क्यान्सर बिरुद्ध खोप दिने निति अनुसार किशोरिले पनि उक्त सेवाबाट लाभ लिने गरेका छन्।

“शिशु जन्मेको ६ महिना उमेर पुरा नहुँदा सम्म आमाको दुध मात्र खुवाउनु पर्दछ” ।

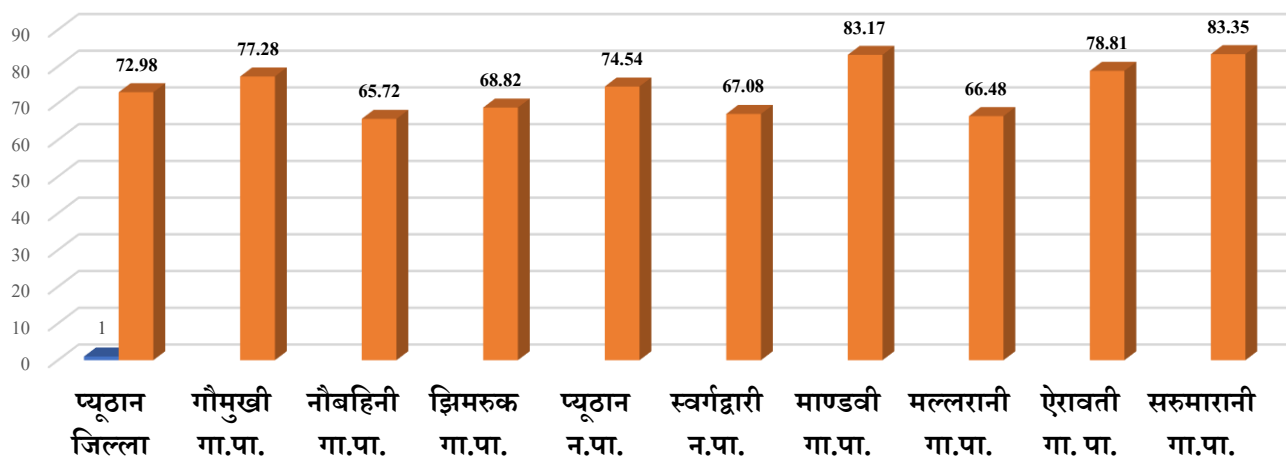
Average number of visits among children aged 0-11 months registered for growth monitoring

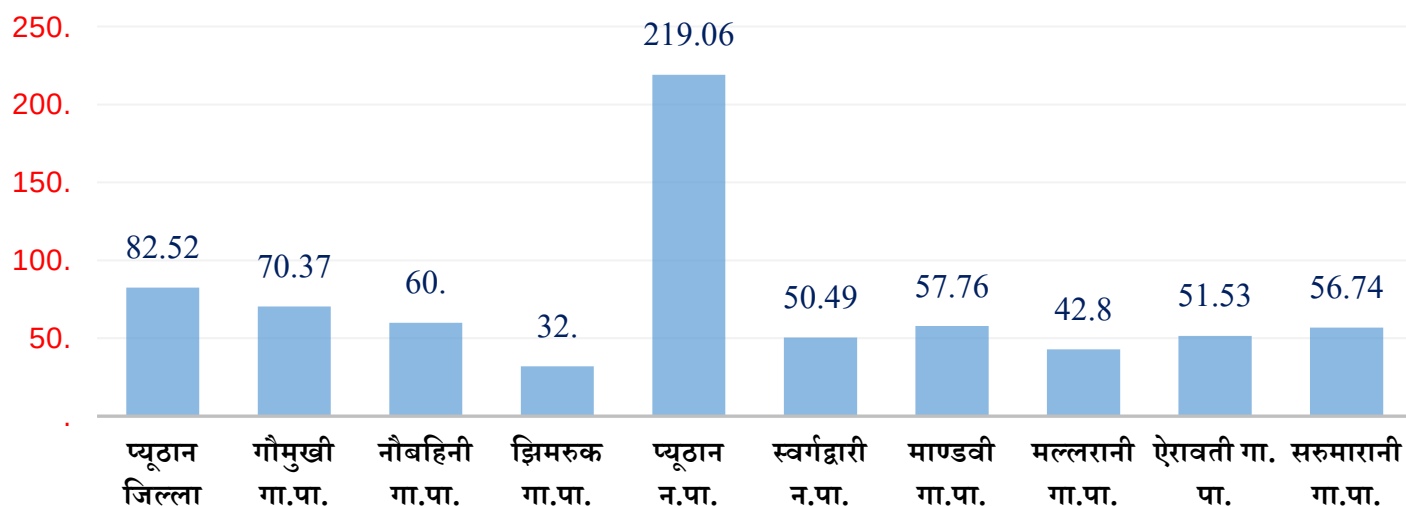
0-11 महिना सम्मका बालबालिकाहरुको औषत वृद्धि अनुगमन गरिएको संख्या पालिका अनुसार आ.ब. २०८१-०८२

#REF!

Percentage of pregnant women who had four ANC checkups as per protocol

% of institutional deliveries

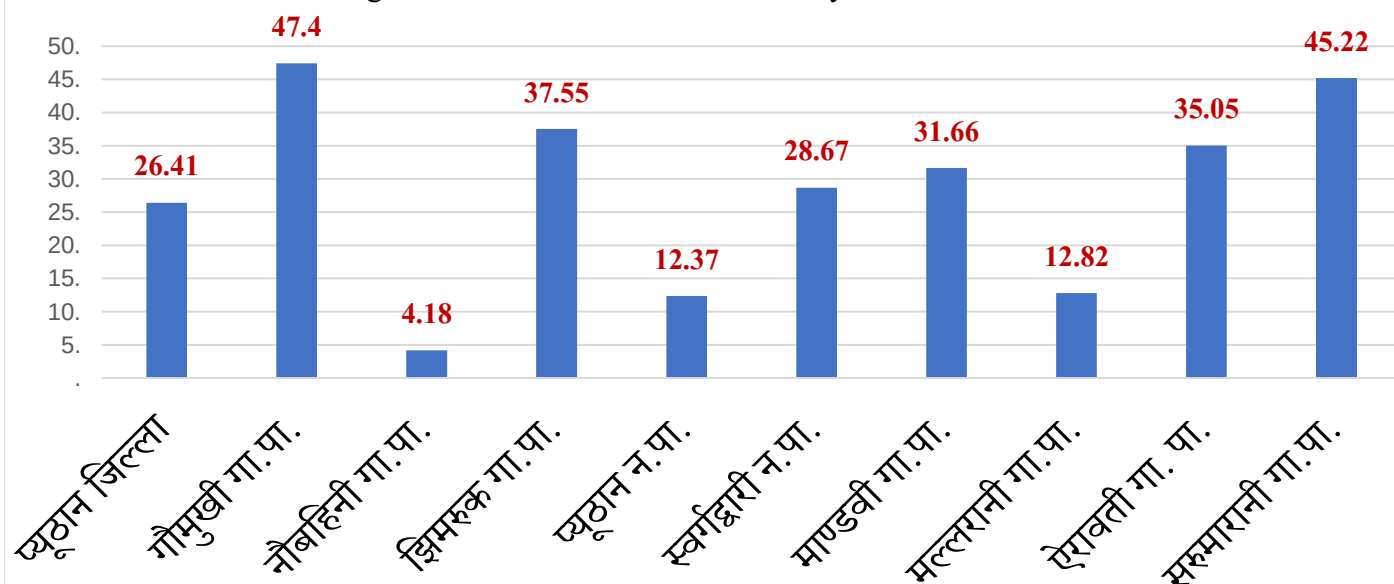
गर्मी तथा बर्षा याममा डेङ्गी तथा जापानिज ईन्सेफ्लाईटिस जस्ता संक्रामक रोगहरुको बृद्धि बिकास भई मानव स्वास्थ्यमा जोखिम हुने भइकोले सबै सचेत बनौ, आफ्नो घर आँगन सफा राखौ, पानी जम्ने खाल्डाहरु पुरौ, लामखुट्टे भगाउने उपायहरु अपनाऔ र लामखुट्टेको टोकाईबाट बचौ ।

कोभिड १९ बिरुद्धको खोप अभियान संचालन

प्यूठान, स्वास्थ्य कार्यालय प्यूठानको आयोजनामा मिति २०८२।०४।२७-२९ गते सम्म कोभिड १९ बिरुद्धको खोप संचालन गरिएको छ। उक्त खोप अभियानमा १२ वर्ष भन्दा माथिका सबै लक्षित जनसंख्याले खोप लगाएका थिय, जसमा गर्भवती महिला, जेष्ठ नागरिक, बिद्यालयका शिक्षक-शिक्षिका, स्वास्थ्यकर्मी हरूले पहिलो, पहिलो डोज लगाईसकेकोले दोश्रो, बुस्टर र थप बुस्टर मात्रा प्रदान गरिएको थियो।

% of children aged 6-23 months who received 3 cycle Baal Vita in last 18 months

वि. एन. एम. टि. नेपालको सहकार्यमा प्युठान अस्पतालका चिकित्सक तथा स्वास्थ्य संस्थाका स्वास्थ्य कर्मीहरूलाई क्षयरोग रोकथाम र पहिचान सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन ।

स्तन पान, अमृत समान

के तपाईंलाई थाहा छ? शिशु जन्मेपछि २ वर्षसम्मको उमेरसम्म हरेक महिना बृद्धि अनुगमन गर्नु पर्दछ। किनभने २ वर्षको उमेर भित्र बालबालिका जतिबेला पनि कुपोषणको शिकार हुन सक्ने भएकाले तत्कालै उपचार तथा प्रेशन गर्न बृद्धि अनुगमन जरुरी छ।

बर्षा याममा खाने पानीका मुहानहरू प्रदुषित भई झाडापखाला, हैजा, आँउ, टाईफाइड जस्ता स्वास्थ्य समस्याहरू देखिन सक्ने भएकोले पानि शुद्धिकरणका बिधिहरू जस्तै, उमालेर, क्लोरिन झिल प्रयोग गरेर, मात्र पानी पिउनेगर्नुहुन सबैमा अर्दिक अनुरोध छ।

सम्पादकीय

स्वास्थ्य कार्यालय प्युठानले यसै आब २०८०।८१ को शुरुवात सँगै शुरु गरेको जनस्वास्थ्य मासिक समाचारपत्रको तेईसौं अंक प्रकाशन गर्न लागेको छ । श्रावण महिनामा जिल्लामा भएका जनस्वास्थ्य गतिविधिहरू र स्वास्थ्य सम्बन्धी आलेखहरू समेटिएको यो अंकले जनस्वास्थ्य सम्बन्धि मासिक गतिविधिहरू र आगामी दिनमा सन्चालन हुन गईरहेका स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको बारेमा र समग्र स्वास्थ्य कार्यालयबाट संञ्चालित कार्यक्रमहरूको सारसंक्षेप प्रस्तुत गरिएको छ । यस लाई बिभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त सुझावको आधारमा क्रमिक रुपमा सुधार गर्दै लगिने छ ।

प्रकाशक: स्वास्थ्य कार्यालय प्युठान, फोन नं ०८६-४६००१०, Email: healthoffice.pyuthan@lumbini.gov.np

आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु बिक्री बितरण नियन्त्रण ऐन २०४९ तथा नियमावली २०५१ ले गरेको ब्यवस्था अनुसार कुनै पनि ब्यक्ति वा संथाले बिना चिकित्सकको अनुमति आमाको दुध पुरै वा आंशिक प्रतिस्थापन गर्ने वस्तुहरू बिक्री बितरण गर्न निषेध गरिएको छ।

के तपाईंलाई थाहा छ ?

आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (बिक्री बितरण नियन्त्रण) ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५१ को उल्लंघन गरे कारवाहीमा परिन्छ ।

स्तनपानको संरक्षण र सम्बर्द्धन तथा आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (जस्तै: बढाको दूध, दूधदानी) को बिक्री बितरणलाई नियमन गरी बच्चाहरूको लागि सुरक्षित एवं पर्याप्त पोषणको व्यवस्था गर्न आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (बिक्री बितरण नियन्त्रण) ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५१ जारी गरिएको हो । यस ऐनले स्वास्थ्यकर्मीलाई निम्न कार्य गर्न निषेध गरेको छ ।

स्वास्थ्यकर्मीहरूले आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तुको नमुना कसैसँग लिनु वा कसैलाई पनि दिनु हुँदैन ।

स्वास्थ्यकर्मीहरूले आमाहरूलाई बढाको दूध, दूधदानी जस्ता आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु सिफारिस गरी स्तनपान सुरु तथा निप्पराको लागि निरुत्साहित गर्ने काम गर्नु हुँदैन ।

स्वास्थ्यकर्मीहरूले आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तुको उत्पादक वा वितरकबाट कुनै पनि किसिमको आर्थिक वा भौतिक उपहार लिनु हुँदैन ।

स्वास्थ्यकर्मीहरूले कुनै पनि तरिकाले आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तुको प्रवर्द्धन गर्नु हुँदैन ।

यस ऐन उल्लंघन गरेको खण्डमा प्रचलित ऐन नियमले तोकेको अनुसार सजाय हुनेछ ।

स्वास्थ्य हेरचाह गर्ने निकाल्ने ऐन तथा नियमावलीको पालना गर्नुको दायित्व नर्नुपर्दछ ।

कसैले पनि मजिको ऐन तथा नियमावली उल्लंघन भएको देखेपछि सम्बन्धित स्वास्थ्य तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख वा प्रदेश तहका स्वास्थ्य निर्देशनालय/सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय वा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य सेवा विभाग, (परिचर कल्याण महाशालाको पोषण शाखा) ईमेल: fwdnutr@norsaction33@gmail.com मा जानकारी दिन सम्मर्मुल्य ।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
परिचर कल्याण विभाग, पोषण शाखा